

Borboly Csaba

Președinte

Adresa: RO - 530140 Miercurea Ciuc, Piața Libertății, nr. 5

Web: www.borbolycsaba.ro | facebook.com/borbolycsaba.ro

E-mail: info@borbolycsaba.ro

Tel.: +4 0744 399282

Nr. 175969/14.10.2024

Către,

Ministerul Educației

În atenția doamnei ministru Ligia Deca

Stimată Doamnă Ministru,

Consiliul Județean Harghita, recunoscând rolul important al învățământului în procesul de transformare al societății acordă o atenție deosebită dezvoltării sistemului de învățământ și consideră că este important ca elevii aparținând minorităților maghiare din județ să învețe limba română, limba oficială a statului cu mai mult succes.

Însă, rezultatele obținute la disciplina limba și literatura română ridică an de an probleme în rândul elevilor de etnie maghiară care urmează o formă de învățământ cu predare în limba maghiară și care se prezintă la Evaluarea Națională și la examenul de Bacalaureat. Reușita școlară în învățarea limbii române este redusă, acest fapt se reflectă și în notele obținute de elevi la examenele naționale.

Din acest motiv, prin adresele transmise Ministerului Educației Naționale de a lungul anilor precum și Institutului de Științe ale Educației, am solicitat următoarele:

- Introducerea și punerea în aplicare pentru toate nivelurile din învățământ preuniversitar – primar, gimnazial și liceal - a noilor programe școlare, manuale școlare specifice pentru elevii care aparțin minorităților naționale;

- Schimbarea modalităților de evaluare a disciplinei Limba și literatura română la evaluările naționale și la examenele de bacalaureat pentru elevii care studiază la școli/secții cu predare în limba maghiară;
- Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul preuniversitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor, și care ar contribui la îmbunătățirea, dezvoltarea metodelor de predare a profesorilor de limba română.
- Ca pentru elevii din învățământul cu predare în limbile minorităților naționale disciplina de limba și literatura română să fie predat ca discipline separate și de exemplu din trei ore de predare de limba și literatura română, una să fie de comunicație, care vizează dezvoltarea și facilitarea însușirii limbi române vorbite zi de zi.

Sistemul românesc de învățământ, prin structura sa, oferă deschidere spre multilingvism, a **asigurat cadrul legal pentru forme de învățământ și în limbile minorităților naționale, cu privire la predarea disciplinei Limba și literatura română, prin prevederile art. 46, alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, “... *Disciplina Limba și literatura română se predă pe tot parcursul învățământului preuniversitar după programe școlare și manuale elaborate în mod special pentru minoritatea respectivă*”, alin. (4) legiferează că „*Testele la disciplina Limba și literatura română se elaborează pe baza programei speciale*”, iar alin. (5) reglementează că “*Testele de evaluare, subiectele de examen de orice tip din învățământul preuniversitar și lucrările semestriale pentru elevii din învățământul cu predare în limbile minorităților naționale se elaborează pe baza cerințelor didactico-metodologice stabilite de Curriculumul național*”.**

Aplicarea prevederilor menționate mai sus din Legea educației naționale nr. 1/2011 a suferit întârzieri, ceea ce cauzează un dezavantaj major la examenele naționale (evaluarea națională și bacalaureatul) pentru elevii care urmează o formă de învățământ într-o limbă a unei minorități naționale. Menționăm faptul că aceste prevederi sunt incluse și în noua Lege a învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, la art. 60, alin. (2) și alin. (11).

Suntem conștienți de faptul că aplicarea noilor programe pentru gimnaziu a început progresiv, începând cu clasa a V-a (anul școlar 2017-2018), în deplin consens cu programa pentru clasa a IV-a, iar **din anul școlar 2024-2025, a fost introdusă noua programă și pentru clasa a XII-a.** Prin urmare eficiența programelor școlare, bazate pe modelul comunicativ-funcțional al limbii române, care vizează formarea competențelor de comunicare, va putea fi măsurată prin rezultatele obținute de absolvenți la examenele de bacalaureat abia după

finalizarea studiilor liceale de către acești elevi, în anul 2025, întrucât începând cu anul școlar 2024-2025, candidații la examenul de bacalaureat proveniți din școlile/secțiile cu predare în limba maghiară vor primi la disciplina Limba și literatura română subiecte complet diferite de cele de la secția română.

Cu privire la **îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul preuniversitar și la dezvoltarea metodelor de predare a profesorilor de limba și literatura română în școlile cu predare în limba maghiară**, apreciem inițiativele, implicarea și parteneriatul Ministerului Educației Naționale cu Casa Corpului Didactic „Apáczai Csere János” Harghita pentru realizarea proiectului POCU 2014-2020, intitulat „Competență și eficiență în predarea limbii române copiilor și elevilor aparținând minorităților naționale din România”. În calitate de partener în proiect și furnizor, Casa Corpului Didactic „Apáczai Csere János” Harghita a organizat cursuri de formare continuă „Competență și eficiență în predarea limbii române pentru minorități”.

Luând în considerare situația specifică a județului Harghita, unde marea majoritate a populației are limba maternă maghiară și trăiește într-un mediu lingvistic, care nu favorizează învățarea spontană a limbii române, este important ca programele școlare să se bazeze pe cerințele și nevoile elevilor pentru care limba română este limba nematernă. Acestea ar trebui să propună o cale alternativă "de a forma un tânăr cu o cultură comunicatională și literară de bază, capabil să înțeleagă lumea, să comunice și să interacționeze cu semenii, să-și utilizeze în mod eficient și creativ capacitățile proprii pentru rezolvarea unor probleme concrete din viața cotidiană...”.

Suntem de asemenea încântați că formarea/dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română a fost și este o prioritate pentru Ministerul Educației, întrucât au fost elaborate programele școlare de *Comunicare în limba română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară*, pentru clasele primare, iar manualele care s-au editat în baza acestor programe, au drept scop dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română ale elevilor de naționalitate maghiară din România.

Mă alătur celor exprimate în forumurile profesionale și consider că în predarea limbii române este necesară modernizarea metodelor și instrumentelor, precum și crearea unui mediu lingvistic favorabil. Elevilor trebuie să li se transmită cunoștințe și competențe, care nu doar să-i ajute să treacă examenele, ci și să le asigure succesul în viață.

Având în vedere cele prezentate, **Vă rugăm să ne sprijiniți ca începând cu anul școlar 2024-2025 testele de evaluare și subiectele de examen pentru Bacalaureat, destinate elevilor din învățământul cu predare în limbile minorităților naționale, să fie elaborate pe baza noilor programe școlare speciale. De asemenea, solicităm ca, în cadrul orelor de limba și literatura română, pentru toate nivelurile din învățământul preuniversitar – primar,**

gimnazial și liceal, nu doar pentru clasele primare –, una dintre ore să fie dedicată dezvoltării abilităților de comunicare, vizând însușirea și facilitarea folosirii limbii române în situațiile cotidiene.

Vă mulțumim anticipat pentru colaborare,

Cu stimă,

Borboly Csaba

Miercurea-Ciuc, 10 octombrie 2024

